

Ἡ ἐποχή τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τὸν ἐρριψεν εἰς ἄλλον κόσμον αἰσθημάτων. Ἀνεκάλει τὴν πίστιν τὴν ἄσβεστον τοῦ Ὁθωνοσπρὸς τῇ μεγάλῃ Ἑλλάδα καὶ τὴν συνέκρινε πρὸς τὴν ψυχρὰν ἀδιαφορίαν, ἥ ὅποια ἤρχισε σιγάσιγά νὰ κυριεύῃ τὰ πνεύματα τῆς νέας γενεᾶς. Ἐν ἀναθεμα μελαγχολίας ἐδασίλευεν εἰς τὴν ψυχὴν του. Ὅλαι αἱ μεγάλα ἐντυπώσεις τῆς νεότητός του, ὅλα τὰ μεγάλα αἰσθήματα τῆς ἀθανάτου γενεᾶς παρήλαυνον πρὸ αὐτοῦ ὡς σκιά. Καὶ ἐμελαγχόλει βαθέως. Ὅταν ἀνεγίνωσκεν ἄρθρα σκοποῦντα τὴν ἀναζωπύρωσιν τοῦ πατριωτικοῦ αἰσθήματος καὶ καταδεικνύοντα τὴν μεγάλην τῆς Ἑλλάδος ἀποστολὴν, ὁ Μακρὴς ἀνεζωογονεῖτο, ἡ ἐλπίς ἀναγεννᾶτο ἐν τῇ ψυχῇ του. Ἠγάπα τοὺς ἀρθρογράφους χωρὶς καὶ νὰ τοὺς γνωρίζῃ προσωπικῶς, διότι ἡγάπα τὴν ιδεάν καὶ τὴν Πατρίδα, τὴν μεγάλην πατρίδα, τὴν πατρίδα, τοῦ ὄνειρεῦσθαι οἱ μεγάλοι δραματοῦργοι τοῦ 21.

Κατὰ τὸν ἀτυχῆ πόλεμον τοῦ 97 ἐδιοίκει μίαν Μεραρχίαν καὶ ἡ δρᾶσίς του ὑπῆρξεν ἐπιτυχής, ἀνάλογος τῆς ἀνδρείας του καὶ τῆς στρατηγικῆς του εὐφυΐας.

Οἱ περὶ τὸν Διάδοχον ἐψέξαν τὰς στρατιωτικὰς του κινήσεις. Ἀλλ' ὁ Μακρὴς ἀνέφερε μετ' ἀναιμίας καὶ θαυμαστὴν τέχνην τὰ φληναφήματα τῶν Διαδοχικῶν. Τίς δὲν ἀνέγνωσεν τὴν μελέτην του, τὴν δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ «**Ἐμπρός**», τὸ ἀριστοῦργημα τοῦτο κατὰ φράσιν καὶ στρατηγικὴν μεγαλοφυΐαν; Ἡ ἐπικρίσις του κατὰ τῆς στρατιωτικῆς διαταξέως τῶν περὶ τὸν Διάδοχον θὰ μείνῃ κειμήλιον ἀνεκτίμητον ἐν τῇ στρατιωτικῇ ἱστορίᾳ. Θὰ ἐπαληθεύσῃ δὲ τὴν παράδοσιν, καθ' ἣν ὁ Ρούμελι, ὁ εὐάνδρος Ρούμελι γεννᾷ στρατηγούς μετ' ἐμφυτον στρατηγικὴν μεγαλοφυΐαν.

Τοιοῦτος ἐν σκιαγραφίᾳ ὁ στρατηγὸς Μακρὴς, τὸν ἐπὶ τὸν ἀπώλεσεν ἡ Ἑλλὰς καὶ προέπεμψεν εἰς τὸν τάφον μετὰ συμπαθείας καὶ ὀλίψεως οἱ σύγχρονοι, θὰ σέβωνται δὲ οἱ μεταγενέστεροι οἱ μελετῶντες τὴν ἐκατονταετὴ παρίδον, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔζησε καὶ ἔδρασε.

Ἡ «Κραυγὴ» ἐσπείσεν ἐν δάκρυ πόνου ἐπὶ τῷ θανάτῳ πολυτίμου φίλου καὶ θαυμαστοῦ πατριώτου.

μικρὸν τῇ ἡλικίᾳ ἀναρρηχθέντα Ζαχαρίον.

Τὰ αὐτὰ μέρη ὑπενθυμίζουσι τὸν τυφλὸν ἐπιτιμώμενον ὅπως σιωπήσῃ, αὐτὸν δὲ εἰς μᾶλλον φωνάζοντα «Ἰησοῦ, υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με».

Τρώγομεν ἐπὶ ποδὸς ἐπὶ τῆς αὐλῆς τῆς Μονῆς καὶ σπεύδομεν εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Ἀββά Γερασίμου καὶ ἐκεῖθεν βλέπομεν τὸ πρῶτον διὰ μέσου πυκνῆς ἀνὰ τὰς ὄχθας βλαστήσεως καλὰμῶν καὶ χόρτου, τὸν ἄγιον καὶ ἱερώτερον ποταμὸν τοῦ κόσμου ρέοντα ἐν ῥοῇ βιαίᾳ καὶ ἐκβάλλοντα ἐν θυμῷ οὕτως εἰπεῖν, εἰς τὴν Νεκρὰν Θάλασσαν ὅπως οἶονε ἐκεῖ εἰς τὸ θεῖον καὶ τὴν πίσσαν αὐτῆς θάψῃ τὸν νεκρὸν ἀνθρώπον τῆς ἀμαρτίας.

— **Ὁ Ἰορδάνης.** — Αἱ ἀναμνήσεις του. — Τὰ ἐπὶ τῇ θεᾷ αὐτοῦ ἐξεγερόμενα αἰσθήματα.

Εἶνε ἀνέκφραστον τὸ συναίσθημα τῆς ψυχῆς, ὅπερ ἐξεγείρει ἡ θεὰ τοῦ ποταμοῦ τούτου! Ἡ θεὰ τοῦ Ἰορδάνη ἐξεγείρει τὰς ἀγριώτερας σκέψεις, τὰς ἱερωτέρας ἀναμνήσεις καὶ τὰς λαμπροτέρας σελίδας τῆς καθόλου ἱστορίας. Ὁ ἱερός καὶ ἄγιος ποταμὸς οὗτος, μέγας ἐν τῇ Π. Δ. διασχίζμενος διὰ τῆς μηλωτῆς τοῦ Ἡλίου καὶ θεραπεύων τὴν λέπραν τοῦ Γίεζι καθίσταται, καὶ τοι μικρός, ὁ παμμέγιστος ποταμὸς τοῦ κόσμου διὰ τῆς ἐν αὐτῷ βαπτίσεως τοῦ Κυρίου, διὰ τῆς ἐκτοτε ἐπισκέψεως μυριάδων λαῶν τῆς ὑψηλοῦ διὰ πάντων τῶν αἰώνων καὶ τῆς ἐκατέρωθεν τούτου κατασκηνώσεως ἀγίων ἀναχωρητῶν, προτιμησάντων τὸν θάνατον παρὰ τὰς ἐρήμους ὄχθας τούτου ἢ ν' ἀποθάνωσιν εἰς τὰς μαλακὰς στρωμνὰς καὶ τὰς θωπείας τῶν φιλάτων αὐτῶν συγγενῶν.

Προχωροῦμεν ἱκανόν, κυλισμένης τῆς ἀμάξης ἡμῶν ἐπὶ τῆς ἀργιλλώδους ἐρήμου, ἀκολουθοῦντες πάντοτε τὰς ἐλικσιδαὶς διεσπινόμεναις τοῦ μεγάλου τούτου κυρίου τῆς ἐρήμου, ὅστις, προσερχόμενος ἐκ τῶν πηγῶν Γιδρ καὶ Δάν, ἐξ οὗ Ἰορδάνης χύνεται τὸ πρῶτον εἰς τὴν λίμνην Γενησαρέτ, τὴν ἄλλως καὶ Τιβεριάδος Θάλασσαν καλουμένην καὶ ἐξ ἧς πάλιν ἐξερχόμενος ἐκβάλλει εἰς τὴν Νεκρὰν Θάλασσαν.

Ζητοῦμεν νὰ προσεγγίσωμεν τὴν Μονὴν τοῦ Πραδρόμου καὶ τὸν τόπον, ὅπου ἡ ἀρχαιοτάτη παράδοσις τίθησιν ὅτι ἐδαπίσθη ὁ Κύριος, ὅπου ἐν ἀρρήτῳ μεγαλοπρεπείᾳ τελείται κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Θεοφανίων ὁ Μέγας Ἀγιασμός καὶ ὅπου βαπτίζονται οἱ προσκυνηταί. Ὁ Ἡλῖος, γινώσκων τὴν δύσιν αὐτοῦ, ἐξέπεμπεν ἡμῖν τὰς τελευταίας αὐτοῦ ἀκτίνας, αἵτινες χροσίζουσαι τὴν παροχθίαν ἐλάσσησιν καὶ τὰ δένδρα, ὑπενθυμίζον ἡμῖν τὴν ὥραν τοῦ δειλινοῦ ἐν τῇ Παραδείσῳ, καθ' ἣν ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ ἐφώνησε τὸ φρικτὸν ἐκείνο «**Ἀδὰμ, Ἀδὰμ, ποῦ εἶ;**» Ἡ ὥρα, ἡ γνώσις τῆς ἱστορίας τῆς πτώσεως, ἡ ἀνάγκη τῆς ἐλευθερίας τοῦ μέλλοντος λυτρώτου, ἡ ἐνσάρκωσις τοῦ Κυρίου ἐν Ναζαρέτ καὶ ἡ γέννησις ἐν Βηθλεὲμ, ἡ δάπτισις ἐν Ἰορδάνῃ καὶ ἡ ἐν αὐτῷ θλάσις τῶν ἀοράτων κεφαλῶν τῶν

ΜΙΑ ΝΥΞ ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΟΡΔΑΝΗΝ

Η ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ Η ΠΟΛΙΣ Η ΑΓΙΑ

Εὐχαρίστως μεταφέρομεν εἰς τὰς στήλας μας μελέτην τοῦ κ. **Γ. Λαμπάκη**, καθηγητοῦ ἐν τῷ Ἑθνικῷ μας Πανεπιστημίῳ καὶ ἰδιαιτέρου Γραμματέως τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείσεως ἡμῶν Ὀλγας, ἣν ἐφιλοτέχνησεν ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει μιᾶς ἐπισκέψεώς του εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους.

Ὁ κ. Λαμπάκης, ρήτωρ εὐφραδής, καὶ ὀμιλητὴς γλυκύτατος καὶ σαγηνευτικώτατος, κατέχει καὶ τὴν τέχνην τοῦ συγγραφεῖν ἰδιαζόντως. Χειρίζεται τὴν λεπτοτέραν ἐκφράσιν τῆς γλώσσης μας, καὶ μεταδίδει σαφέστατα τὰς ιδέας του καὶ τὰς ἐντυπώσεις του.

Οἱ ἀναγνώσταί μας, θὰ ἀπολαύσωσι τὴν τέχνην του, μελετῶντες τὴν μελέτην του.

— Ο ΓΟΛΓΟΘΑΣ. — Η ΠΟΡΕΙΑ ΕΙΣ ΤΟΝ ΙΟΡΔΑΝΗΝ

Τρεῖς εἶνε αἱ μεγάλαί καὶ ἀθάνατοι πόλεις τοῦ κόσμου: Ἡ **Ἱερουσαλὴμ**, ἐξ ἧς ἐξῆλθε νόμος καὶ λόγος. Ἐβάφη κάλαμος ἀποφάσεως καὶ ἀνέστη ὁ Κύριος. Αἱ **Ἀθῆναι**, ἡ μήτηρ τῆς σοφίας καὶ τῶν λόγων καὶ ἡ **Ῥώμη**, ἡ πατρίς τῶν νόμων καὶ τῶν λεγεῶν, δι' ὧν ἡ Ῥωμαϊκὴ Αἰκὴ (Ἀετὸς) ἐξηπλώθη εἰς τὸν κόσμον.

Τούτων κατὰ τοσοῦτον ὑπερέχει ἡ Ἱερουσαλὴμ ὅσον ὑπερέχει ὁ Οὐράνιος Βασιλεὺς παντὸς γένου, ἐφ' ᾧ κατ' ἐσχόλην ἡ Ἱερουσαλὴμ ὀνομάσθη καὶ πόλις ἡ ἀγία.

Ἡτο 12 Ἀπριλίου Μεγάλῃ Τρίτῃ, ὅτε συγκεκινημένοι καὶ συντετριμμένοι μετὰ τῆς συζύγου μου ἐκ τῶν ἀλλεπαλλήλων συγκινήσεων τῶν προσκυνημάτων τοῦ Παναγίου Τάφου, ἡμεῖς μετὰ τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Προηγιασμένης ἐν τῇ παρεκκλησίᾳ τοῦ φρικτοῦ Γολγοθᾶ.

Εἰς μοναχὸς ρασοφόρος, ἀσκεπής, ἐν βαθεῖᾳ συντριβῇ καὶ κατανύξει ἀνεγίνωκε τὸ Προσμίακόν. Ἡτο ὁ Φώτιος Μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως.

Ἐκ τοῦ Πατριαρχείου μᾶς εἰδοποίησαν, ὅτι αἱ ἀμαξαὶ ἀναμένουσιν ἡμᾶς εἰς τὴν θύραν τοῦ Ἀγίου Στεφάνου, ὅτι ἦτο καιρὸς νὰ ἀναχωρήσωμεν μεταβαίνοντες εἰς ἑτέρον προσκήνιον, εἰς ἑτέραν συγκίνησιν, κλονίζουσαν

τὰ δάθη τῆς καρδίας ἡμῶν, νὰ βαπτισθῶμεν εἰς τὸν Ἰορδάνην.

Διὰ μέσου τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων διαπερῶμεν τὴν γέφυραν, δι' ἧς ἡ σπείρα, ὁδηγούμενη ὑπὸ τοῦ Ἰούδα, (οὗ οἱ φιλοῦντες ἀπόγονοι οὕτε ἔλειψαν, οὕτε λείψουσιν) δεδεμένον ὡς ληστὴν ᾤδήγησεν εἰς τοὺς γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους τὸν Κύριον τῆς Δόξης.

Μετ' ὀλίγον βλέπομεν ἀπέναντι ἡμῶν τὴν Χρυσὴν Πύλιν τοῦ φρουρίου τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ ὁ νοδὸς ἡμῶν, διατρέχων τοὺς ἀγῶνας, συγκρίνει τὴν Ἱστορίαν καὶ τὴν σχέσιν ταύτης πρὸς τὴν Χρυσὴν Πύλιν τοῦ Βυζαντίου, ὁπόθεν νικηφόροι οἱ Αὐτοκράτορες καὶ ἰδίᾳ ὁ Ἡράκλειος εἰσῆλθε φέρων τὸν Τίμιον Σταυρόν. Μετ' ὀλίγον φθάνομεν εἰς τὴν Γεθσημανὴν, ὅπου ὁ κήπος, ὅπου εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

Ἐκεῖ που ἐν Γεθσημανῇ ἐν ὑπογείῳ καθόδῳ προσκυνούμεν τὸν Τάφον τῆς Θεομήτορος φάλλοντες τὸ γλυκύρρυθμον «**Ἀπόστολοι ἐκ περάτων**». Προχωροῦμεν εἰς τὴν λεγομένην Βρύσιν τῶν Ἀποστόλων, εἰς ἧς τὴν ἀνωφέρειαν ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοὺς δαυδάτα δάκρυα συγκινήσεως προκαλοῦντας λόγους, «**Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσόλυμα καὶ ὁπόθεν ἐκ τοῦ ὕψους ἰδὼν τὴν πόλιν ἐκλαύσει ἐπ' αὐτήν**».

Προχωροῦμεν καὶ μακρὰ ὁδὸς, ὡς ὅστις κυλισόμενος ἀνὰ μέσον τῆς ἐρήμου τῆς Ἰουδαίας, ὁδηγεῖ ἡμᾶς πρὸς τὴν Ἱεριχώ, ἔνθα μικρὸν πανδοχεῖον, ὑπενθυμίζον τὴν παραβολὴν ἀνθρώπου τῆς κατέβαιναν ἐξ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχώ καὶ λησταὶς περιέπεσε κλπ.

Πεζῇ διὰ τὴν σκληρὰν καὶ κάρην κατωφέρειαν δαίνομεν παραπλευρῶς τοῦ ἀγρίου καὶ ἀποκρήνου χειμάρρου Χορράθ, ὅπου διαμένον ὁ Θεοδίτης ἐτρέφετο ὑπὸ καράκιον. Ἐκεῖ νῦν πληθὺς ἐρημητηρίων Ἑλλήνων ἀναχωρητῶν ἐξημερῶνους τὸ ἄγριον μέρος καὶ ἡ θεὰ τῶν ἱερῶν τούτων μονυδρίων ἐξαγιάζει τὰ ἄγρια καὶ ἐρημα μέρη ταῦτα. Προχωροῦμεν καὶ ἀριστέρᾳ ἀφίαντες τὰ γλυκανθέντα ἄλμυρά ὕδατα τοῦ Ἐλισαί, φθάνομεν εἰς τὴν Μονὴν τούτου, ὅπου αἱ συκομορέαι (διαδοχικὸν βλάστημα ἀρχαιοτέρων συκομορεῶν) ὑπενθυμίζουσι τὸν ἐπ' αὐτῶν

δρακόντων, πρὸς δ' ἐπὶ τούτοις ἡ ἀπὸ παιδῶν εὐσεβῆς ἐπιθυμία νὰ ἐμβαπτισθῇ εἰς τὰ θεῖα τούτου νάματα, ταῦτα πάντα καθίστων με ἄνδρα Χριστιανὸν ὑπέρτερον παντὸς ἄλλου Χριστιανοῦ κατὰ τὴν σιγμὴν ἐκείνην.

Τὰ πάντα συγκινήσεις, τὰ πάντα μελέτη, τὰ πάντα θεῖα ποιήσιν, τὰ πάντα ἄγια, τὰ πάντα ὁμιλοῦντα, τὰ πάντα ρητορεύοντα, τὰ πάντα προκαλοῦντα δάκρυα, τὰ πάντα διδάσκοντα ὅτι ὁ Χριστιανὸς πρέπει νὰ ᾖ ἀμειψτος καὶ ἄγιος, ὡς ἀμειψτος καὶ ἄγιος ἦν ὁ θεὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ ἰδρυτῆς, ὃς σκοπὸν τοῦ βίου ἡμῶν ἔθετο ὅπως γίνωμεν τέλειος ὡς ὁ Πατὴρ αὐτοῦ τέλειος ἐστίν. «ὦ! ὕψος διδασκαλίας, ὦ! τελειότης ἡθικῆς ἀναπλάσεως!

Τέλειος ὁ σκόληξ, ὁ γήινος ἄνθρωπος, ὡς ὁ Δημιουργὸς αὐτοῦ, καὶ τέλειος οὐχὶ κατὰ τὴν ὕλην, ἀλλὰ κατὰ τὸ πνεῦμα, ἀφοῦ ἄλλως ἐπλάσθημεν κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν τοῦ πλάσαντος Πλάστου.

— **Ἡ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ἐμβάπτισις ἡμῶν**

Καὶ τέλος ἰδοὺ ἡμεῖς, ἀπὸ τοῦ Γολγοθᾶ τὴν προῶν εἰς τὸν Ἰορδάνην τὴν ἐσπέραν. Καὶ ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ ὡς διὰ θεοῦ μαγνήτου εὐρέθημεν ἐντὸς τῶν θεῶν ὑδάτων, τρεῖς ἀναδύσεις καὶ τρεῖς καταδύσεις εἰς ἀνάμνησιν τοῦ θεοῦ λουτροῦ τῆς Παλιγγενεσίας ποιήσαντες.

Οὐδεμίαν σιγμὴν τοῦ βίου μου ἡσθᾶθην τόσον ἁγίαν, τόσον ἱερὰν, τόσον πλήρη εὐτυχίας καὶ εὐδαιμονίας συγκινήσιν, ὅσον τὴν σιγμὴν κατ' ἣν ἀναβαίνων ἀπὸ τῶν ὑδάτων τοῦ ἁγιωτάτου πάντων τῶν ποταμῶν τοῦ κόσμου χωρὶς νὰ θέλω ἡρχισα ἀπαγγέλλων «Μακάριοι οἱ ἀφεθήσαν αἱ ἀνομίαι καὶ οἱ ἀπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι μακάριος ἄνθρωπος οὗ μὴ λογίσσεται Κύριος ἁμαρτίαν» καὶ θαυρῶν ἐξ ἱερᾶς συγκινήσεως, παρεκάλουν τὸν Κύριον ὅπως με ἀξιῶσιν ἀναμάρτητον εἶ δυνατόν, νὰ διανύσω τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς προσκαιροῦ ταύτης ζωῆς.

Βλέπων δὲ τοὺς περὶ ἐμὲ τοὺς ἡγάπων ἀνεκφράστως περιπαθῶς φέρων δ' ἐν τῇ νῦ ἐνώπιόν μου καὶ τοὺς ἐχθρούς μου, συνεχώρουν καὶ καταφίλουν αὐτοὺς καὶ ἐπεθύμουν, εἰ δυνατόν, τὴν σιγμὴν ταύτην καὶ οὗτοι νὰ ἦσαν ἐκεῖ παρόντες βέβαιος ὢν, ὅτι ἡ καρδιά των θὰ ἐπληροῦτο ἀγάπης καὶ χάριτος, ἀγαλότητος καὶ Χριστιανικῆς ἀνεξικικίας.

«ὦ! μάγον νάμα τοῦ Ἰορδάνου!

«ὦ! μάγος ἔρημος!

«ὦ! ἱστορικὸν μυστήριον, περὶ τὴν ἐξήγησιν τοῦ ὁποίου στρέφονται πᾶσαι αἱ ἱστορικαὶ ἔδραι τῶν Πανεπιστημίων τοῦ κόσμου!

— **Εἰς τὴν μονὴν τοῦ Προδρόμου**

Μετὰ τὴν ἀνάβασιν ἡμῶν ἐκ τῶν ὑδάτων τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἀφοῦ ἤδη ὁ οὐρανὸς εἶχεν ἐκτείνειν ὑπεράνω τῆς ἀπεράντου ἐρήμου τοῦ Ἰορδάνου τὸν ἀστροφεργῇ αὐτοῦ θόλον, διηυθύνθημεν εἰς τὴν

ἱερὰν Μονὴν τοῦ τιμίου Προδρόμου. Τὸ βαθὺ τῆς νυκτὸς σκότος καὶ τὴν βαθεῖαν τῆς ἐρήμου τοῦ Ἰορδάνου σιγὴν αἴφνης διακόπτουσιν οἱ κώδωνες καὶ τὰ φῶτα τῆς ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Προδρόμου. Εἰμεθα ἤδη ἐξωθεν ταύτης. Νέα πρόσωπα, νέα μοναχοί, νέα δεξιώσεις, νέα ἱερὰ συγκινήσεις!

Ἐν τῇ Μονῇ ταύτῃ ἡκούσαμεν ἤδη τὴν ἀγρυπνίαν τῆς Μεγάλης Τρίτης καὶ βαθὺ συνεκλόνησε τὰς χορδὰς τῆς καρδίας ἡμῶν ἡ ὑμνολογία τῆς πράξεως τῆς γνωστῆς ἁμαρτωλῆς, ἥς διὰ μυριστὴν φερόν κηρυττομένου τοῦ Εὐαγγελίου, ὅχι πλέον εἰς τὸ κλεινὸν καὶ ἱσοσέφανον Ἄστυ, ἀλλ' εἰς αὐτὴν τὴν γόρην τῶν ἱερῶν γεγονότων, ἡκούσαμεν λαλοῦμενον εἰς μνημόσυνον αὐτῆς καὶ ὁ αὐτὴ ἐποίησεν εἰς τὸν ἡμέτερον Ἰησοῦν.

Περὶ μέσαι νύκτας, ἐνῷ ἡ περίε φύσις ἐκοιμᾶτο καὶ μόνον τὸ ρεῖθρον ἡκολούθει τὸν ροῦν τοῦ καὶ κατάκοποι οἱ ἱεροὶ προσκυνηταὶ ἀνεπαύοντο ἐκ τοῦ κόπου τῆς ἡμέρας καὶ διὰ τὴν ὁδοπορίαν τῆς αὐριον, ἡμεῖς μόνοι ἐξαλλοὶ ἐκ τῆς ἀγίας συγκινήσεως καὶ χαρᾶς καὶ τῇ συντελουμένην ἐν ἡμῖν ἀναγεννήσεως ἐχαράσσαμεν ἐπὶ τοῦ σημειωματαρίου ἡμῶν τὰς ἐξῆς μελέτας καὶ σκέψεις:

«12 πρὸς 13 Ἀπριλίου 1905 μεσονύκτιον.

Εὐρίσκομαι εἰς τὴν ἐρήμον τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῇ Μονῇ τοῦ Προδρόμου. Πρὸ πάντων περιήναι ὡρῶν ἐδαπτισθῇ εἰς τὰ ἱερὰ ταῦτα νάματα. Ἀναβὰς ἀπὸ τῶν ὑδάτων ἀνέβλεπον εἰς τὸν οὐρανόν, ὅτι οὗτος διηγεώχθη καὶ φωνὴ ἡκούσθη λέγουσα: «Οὗτος ἐστὶν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ ἡδόκησα» καὶ βλέπων πρὸς τὰ ἄνω ἐβλεπον τὴν μικρὰν ἄρκτον μετὰ τὸν ὠραίον πολικὸν καὶ τὸν ἀστερισμὸν τοῦ Ὠρίωνος».

«ὦ Ἰησοῦ μου! Ἐδῶ λοιπὸν ἐδαπτισθῇ, ἐδῶ ἐγένετο ἡ μακρὰ ἐκείνη μετὰ τοῦ Προδρόμου συζήτησις «Οὐκ εἰμὶ ἄξιος οὐδέ τὸν ἱμῶνα τῶν ὑποδημάτων σου λῦσαι»; Ἐδῶ λοιπὸν, Πλαστοργέ μου, ἐβαπτίσθης, συντρίψας τὰς κάρδας τῶν δρακόντων. «ὦ πόσον συγκινητικόν! «ὦ πόσον ὠραίον! «ὦ πόσον θεῖως τρυφερόν!

Ἀσκητικὸς ἱερεὺς ἐκ τῆς Μονῆς ταύτης τοῦ Τιμίου Προδρόμου ἀνέγνω τὰ τροπάρια, τὸν Ἀπόστολον καὶ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ, ἡγάσας τὰ ὕδατα καὶ λέμβος ἐλθούσα πλησίον μᾶς ὑπέδειξε τὸ βάθος καὶ ποῦ ἔδει ἡμᾶς βαπτισθῆναι.

Ἐξεδυόμην καὶ ὁ νοῦς μου εἶχε σταματήσει ἐξ ἱερᾶς συγκινήσεως.

Ἐτελεῖτο ἐν ἐμοὶ ἡ ἐπωτερικὴ θεῖα λατρεία, ἥτις ἐστὶν ἄρσις πάσης ἐπιγείου φροντίδος καὶ πάσης βιωτικῆς μερίμνης.

Αἴφνης εὐρέθη ἐν τῷ ὕδατι! Θολόν, ἀλλὰ θερμόν, θολόν ἀλλὰ τόσον διαυγῇ ποιοῦν τὴν δίκαιαν, θολόν, ἀλλὰ τόσον ἄγιον!

Δὲν ἡρκέσθην εἰς τὴν ἀπλήρη καταδύθην. Τρεῖς καὶ τὴν κεφαλὴν μου ἔθαψα, ἐπιθυμῶν ὅπως θάψω καὶ τὸν ἄνθρωπον, ἐν ἐγὼ αὐτὸς ἀπεχθάνομαι.

Εὐλόγησον, Κύριε, τὸν μετὰ τὸ βάπτισμα τοῦ Ἰορδάνου νέον βίον μου.

Εὐλόγησον, Κύριε, τὴν νέαν περιόδον τῆς ζωῆς μου καὶ ἀξιώσον με ἐκ τῶν ναμάτων τούτων καθαρὸν πρὸς σὲ ἐλθεῖν, πρὸς σὲ καθαρὸν ἀναβῆναι καὶ πρὸς σὲ καταστῆναι.

Ἦλθομεν εἰτα εἰς τὴν Μονὴν. Ἦτο 8 τῆς νυκτὸς. Ἐκτύπησεν ὁ κώδων, ἀντήχησεν ἡ ἐρήμος καὶ ἐφάλη ὁ Νυμφίος τῆς Μεγάλης Τρίτης μετὰ τοῦ τροπαρίου τῆς Κασσιανῆς, ὁπερῆσθαι ὁ Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Πέτρος Δοῦδαρης τόσον ὠραίατόσον συγκινητικὰ ἐν τάξει. Οὐδρανὸς ἐξαπλοὶ ἤδη ὑπεράνω τῆς ἐρήμου τοῦ Ἰορδάνου τοὺς ἀστέρας αὐτοῦ, μακρὰν ἐκείθεν ἡ Νεκρὰ Θάλασσα, ἐκείθεν ἡ Θάλασσα τῆς Τιβεριάδος καὶ ἀκόμη παρέκει ἡ Πτολεμαῖς ἐνῷ ὁ Ἰορδάνης βαθὺς καὶ ὁρμητικὸς ῥέει καὶ ἐξακολουθεῖ ῥέων πρὸς τὴν Νεκρὰν Θάλασσαν. Ἐδῶ λοιπὸν ἐθλάσθη ἡ κάρὰ τῶν δρακόντων: Τοῦτον τὸν ποταμὸν οἱ Βυζαντινοὶ ἀγιογράφοι ἀπεικονίζουσιν ὡς ἄνδρα περιφόρον πρὸ τοῦ Ἰησοῦ θέλοντες νὰ ἀπεικονίσουν τοὺς λόγους τοῦ φαλμοῦδο. «Τὶ ἐστὶ σοὶ θάλασσα ὅτι ἐφυγες καὶ σὺ Ἰορδάνη ὅτι ἐστράφη; εἰς τὰ ὀπίσω;»

— **Ἡ ἀποτῆς ὁρησκείας πικρογορία**

Κλείω τὴν μελέτην ταύτην βραυτοφωνῶν: Οὐδεμία ἡδονή, οὐδεμία τοῦ βίου ἀπόλαυσις, οὐδεμία θηταυρὸς δύναται νὰ καταστήσῃ εὐτυχῇ τὸν Χριστιανὸν εἰμὴ μόνον ἡ πίστις ἐν τῇ ὁρησκείᾳ αὐτοῦ.

Οὐδεὶς ἀντιλέγει ὅτι ἡ κοινωνία ἡμῶν, νοσεῖ. Ἐν δραχυνάτῳ διατηρηματι, κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος, ἄνδρες ἐκ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων βίᾳ ἀπηλάγησαν τοῦ κόσμου τούτου. Θὰ ἐπραττοῦν τοῦτο ἂν εἶχον πίστιν Θεοῦ, ἂν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν ἔζη ὁ Χριστὸς καὶ τὰ θεῖα αὐτοῦ ἐντάλματα;

Αὐτὸς ὁ θεὸς ἰδρυτῆς προλαβὼν εἶπεν ἡμῖν «ἐν τῷ κόσμῳ θλήψιν ἔξετε, ἀλλὰ θαρσεῖτε ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον». Ποῦ εἶνε ἡ πίστις αὐτῶν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐνίκησε διὰ τοῦ θανάτου καὶ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ τὸν κόσμον; Τρέχομεν πάντες εἰς ἀπίκτησιν χρυσοῦ καὶ πλούτου, νομίζοντες ὅτι οὗτος εἶνε ἱκανὸς νὰ παρηγορήσῃ, νὰ ἐνισχύσῃ καὶ νὰ προστατεύσῃ ἡμᾶς εἰς τὰ πικρὰ κύματα τοῦ βίου. Οἶα ἀπάτη! Οἶα πλάνη Οἶα ψευδαίσθησις!

Τὴν ἀληθινὴν παρηγορίαν, τὴν ἀληθινὴν ἐνίσχυσιν, καὶ ἀνακούρισιν δὲν δυνάμεθα νὰ εὕρωμεν, εἰμὴ μόνον ἐν τῷ Θεῷ, ἐν μόνῃ τῇ ὁρησκείᾳ ἡμῶν. Βαθεῖα γνώσις τῆς ὁρησκείας ποιεῖ ἡμᾶς εὐχεῖς, παντελὴς δὲ ἀγνωσία ἡ ἐπιπόλαιος γνώσις ἀποτελεῖ ἡμᾶς δυστυχεῖς δι' ὅλου τοῦ βίου, ὡς πλῆθος ἀνεργάστιστα ἐν μέσῳ τῶν φοβερῶν τρικυμιῶν τοῦ βίου διαπλέοντα.

Εἰμαι εὐτυχής, εἰμαι περίοπος, εἰμαι ἐνδοξος. Ἡ ὁρησκεία σοὶ λέγει: Μὴ στηρίζεσαι ἐπὶ τούτων, διότι ψευδὴς καὶ φαινομενικὴ ἡ ἀξία αὐτῶν. Εἰμαι δυστυχής, εἰμαι ἐγκαταλειμμένος, εἰμαι ὀρφανός, ἄνευ γονέων καὶ φίλων. Ἡ ὁρησκεία σοὶ λέγει, ὅτι πατέρα ἀληθὲν ἔχεις τὸν Θεόν, φίλον εἰλικρινῆ τὸν Ἰησοῦν «ἐγὼ δὲ εἶρηκα ὑμᾶς φίλους», οὐδεμία δὲ σωτηρία τοῦ ἐλπίζειν ἐπὶ ἄρχοντας, υἱούς ἀνθρώπων, ὧν μάλιστα βουλαὶ καὶ ἐφήμεροι.

Πολλοί παρέστησαν σήμερον ἐν αἷι τελέσει τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ.

Πόσοι ὅμως τούτων, ἡσθάνθησαν τὴν ἔσω ἀναγέννησιν καὶ τὴν ἔσω χαρὰν καὶ ἀναφαίρετον εὐτυχίαν; Ποία Θεία ποίησις, ποῖαι Θεῖαι ἀλήθειαι δὲν ὑπάρχουσι ἐν τῇ ἐξόχῳ συγκινητικῇ ταύτῃ ἀκολουθίᾳ τῶν μεγάλων ὥρῶν τοῦ Ἐσπερινοῦ καὶ τοῦ Μεγάλου Ἀγιασμοῦ, ποίημα ἑνὸς τῶν σοφωτέρων Πατριαρχῶν καὶ Πατέρων τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας Σωφρονίου τοῦ Ἑλληνιστί ἐν καθαρᾷ Ἀττικῇ διαλέκτῳ περὶ τὸ 640, συγγράφαντος τοὺς Θείους πούτους ὕμνους, οὓς βεβαίως κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἤνθει τὸ πλῆθος, τὸ εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Ἰορδάνου συρρέον;

Ποία λυρική ποίησις, τίνας συγγραφάς, καὶ τίνος αἰῶνος δύναται νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν ἑξαίσιον εὐχὴν τούτου, «Τριάς ὑπερούσιε», ἐν ἣ ἐν ἐκτάσει ἀναπτύσσει τίς ἡ σήμερον ἑορτή.

«Σήμερον ὁ ἄδυτος ἥλιος ἀνέτειλε καὶ ὁ κόσμος τῷ φωτὶ Κυρίου καταυγάζεται, σήμερον ἡ Σελήνη λαμπραῖς ταῖς ἀκτῖσι τῷ κόσμῳ συνελκομπρύνεται. Σήμερον οἱ φωτεινοὶ ἀστέρες τῇ φαιδρότητι τῆς λάμπειας τὴν οἰκουμένην καλλωπίζουσιν. Σήμερον αἱ νεφέλαι ὑετῶν δικαιοσύνης, τῇ ἀνθρωπότητι οὐρανόθεν δροσίζουσι. Σήμερον τὰ ἄνω τοῖς κάτω συνεορτάζει, καὶ τὰ κάτω ταῖς ἄνω συνομιλεῖ».

Γ. ΛΑΜΠΑΚΗΣ

23 Ἰανουαρίου 1911 — ΙΤΑΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ — Ἐπιφύλλις 11

ΜΙ ΔΥΟ ΒΕΑΤΡΙΚΑΙ

παρηγορίας, τὰ ὀφείλω εἰς τὸν γέροντα διδάσκαλόν μου τῆς ὁδοῦ τῆς Παβίας.

— Παβία! δὲν εἶναι μία πόλις;

— Ναί, καὶ τῶν εὐγενεστέρων τῆς Ἰταλίας. Ἀλλὰ καλεῖται ἐπίσης Παβία καὶ μία ὁδὸς τῆς Γενόβης, σχεδὸν ἀπέναντι τῆς εἰσόδου τῆς οἰκίας τοῦ πατρὸς μου.

— Ἦννόησα.....ἐξκολουθήσατε.

— Μικρὸς, ἠκολούθησα τὸν πατέρα μου, ὅστις εἶχε μεταφέρει τὴν κατοικίαν του καὶ τὴν τέχνην του ἐκ Γενόβης, εἰς Σαβόννην, πόλιν καὶ αὐτὴν παραθαλασσίαν, τρισέκοντα χιλιόμετρα πρὸς δυσμὰς τῆς Γενόβης. Παρέμεινα ἐκεῖ μέχρι τῶν δέκα πεισάρων ἐτῶν, εἰς ἡλικίαν, καθ' ἣν ἐπεδόθη εἰς τὴν τέχνην τῆς ναυτιλίας. Κατ' ἀρχὰς δὲν ἔκαμον παρὰ ταξείδια βραχέα μέχρι τῶν ἀκτῶν τῆς Ἀφρικῆς, δι' ὅρα τὰ ὁποῖα ἐχρειάζοντο εἰς τὸν πατέρα μου, ἀλλὰ συχνὰ ὤθθη ἐντὶ πέραν, πρὸς τὴν Καταλονίαν, εἰς τὴν Ἀλμερίαν, καὶ πέραν τοῦ στενοῦ τῆς Γιβραλτάρ, ἀποπλοῶν τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τὸ μεσημβρινὸν πέλαγος, μέχρι τῶν λιμένων τῆς Φλάνδρας. Ἀ! ἡ θάλασσα, ἡ θάλασσα, ὦ κύρια, ἔχει δι' ἡμᾶς, τὰ τέκνα τῆς Λιγουρίας, ἑλξείς